

ΔΙΔΑΧΑΙ

Η Εορτή του Αγ. Προφήτου Ηλία του Θεσβίτου

Υπό Ανδρέου Σοφοκλέους

«Ηλίας, άνθρωπος ην ομοιοπαθής ημίν» (Ιακώβου, έ, 17)

Την 20ήν Ιουλίου η Ορθόδοξος εκκλησία εορτάζει την μνήμην ενός από τους μεγαλύτερους αγίους, μιας εκ των μεγαλυτέρων μορφών της Παλαιάς Διαθήκης, του Προφήτη Ηλία του Θεσβίτου. Οι προφήται ήσαν άνθρωποι οι οποίοι έζησαν κατά τους χρόνους της Παλαιάς Διαθήκης, τους χρόνους προ της ενανθρώπησης του Κυρίου, προεφήτευσαν περί της ελεύσεως του Μεσσίου, του Σωτήρος Χριστού, αλλά συνάμα όταν ο λαός ελησμόνει τον αληθινόν Θεόν, τον προέτρεπαν εις μετάνοιαν, πολλάκις δε και με απειλάς τον έκαμναν να επιστρέψη εις την λατρείαν του αληθινού Θεού.

Ο Ηλίας ο Θεσβίτης, έζησεν 900 χρόνια περίπου προ Χριστού, κατά τα χρόνια του ασεβούς βασιλέως του Ισραήλ Αχαάβ και της γυναικός του Ιεζάβελ. Περί του προφήτου Ηλία, κάμνει λόγον εις την διδασκαλίαν του ο Κύριος παρά πολλές φορές, και κατά την ευαγγελική περικοπήν, η οποία αναγινώσκειται κατά την ημέραν της μνήμης του αγίου, (Λουκά δ', 22-30), ο Κύριος κάμνει λόγον περί αυτού, κατά την διδαχήν του εις την πατρίδα του Ναζαρέτ. Ο λαός τότε είχε απο-

στατήσει από την λατρείαν του αληθινού Θεού και ελάτρευε τον ειδωλολατρικόν Θεόν Βάαλ, τον οποίον ελάτρευε και ο ηγέτης του ο Αχαάβ. Το αρχαίον ρητόν **^Φιλεί το υπήκοον μιμείσθαι τους άρχουσιν**", ουδαμού αλλού ευρίσκει τοσαύτην εφαρμογήν, όσο εδώ. Δια τούτου ο προφήτης Ηλίας, μίαν ημέραν παρουσιάσθη εις τον Αχαάβ και του λέγει: **“Ζη, Κύριος ο Θεός του Ισραήλ' μια και ο λαός σου και εσύ, ακολούθησες άλλην λατρείαν από εκείνην του αληθινού Θεού, δεν θα βρέξη, ούτε η παραμικρά δροσιά, θα πέση εις την γην από σήμερα, μέχρις ότου είπω εγώ”**. Πράγματι, έτσι και έγινε· δεν έβρεξεν, επεκράτησε ξηρασία μεγάλη και επηκολούθησε φοβερή πείνα και δυστυχία ένεκεν της αναομβρίας. Και κατόπιν τούτων και κατόπιν της συνεχούς, διδασκαλίας του Ηλία, ο λαός ήρχισε να συνέρχεται, να μετανοή και να επιστρέφη εις τον αληθινόν Θεόν. Μόνον ο Αχαάβ έμεινε τελείως ασυγκίνητος και δια τα συμβαίνοντα και δια την επιστροφήν του λαού εις μετάνοιαν εθεώρει αίτιον τον Ηλίαν, τον οποίον αυτός και η σύζυγός του εζήτουν να κακοποιήσουν και θανατώσουν.

Μήπως και ημείς πολλές φορές δεν πράττωμεν τα ίδια: Ωσάν αυτό που

έπραξεν ο Αχαάβ και Ιεζάβελ; Οσάκις κάποιος μας υποδεικνύει ένα λάθος μας, ένα υστέρημά μας εις την αρετήν, μίαν οϊανδήποτε παράβασιν του νόμου του Θεού, δεν κοιτάζωμεν πώς να διορθωθώμεν, ή πως να τον διαψεύσωμεν διά μιας αλλαγής της ζωής μας επί το καλύτερον, παρά μόνον προσπαθώμεν να μάθωμεν ποίος έκαμε γνωστόν το λάθος μας δια να τον βλάψωμεν.

Πέρασαν τρια χρόνια και έξι μήνες από τότε που άρχισεν η φοβερά ανομβρία και να πάλιν ο Ηλίας παρουσιάζεται ενώπιον του Αχαάβ και του λέγει: Σου προτείνω αυτό το πρωί να μεταβούμε εις το όρος το Καρμήλιον, εσύ και οι ιερείς των ειδώλων σου και των ψευτικών θεών σου, και εγώ μαζί με τους ανθρώπους οι οποίοι μετενόησαν και ακολουθούν τον αληθινόν Θεόν και να προσφέρωμεν θυσίαν. Να σφάξωμεν τα βώδια τα προς θυσίαν, και φωτιάν, δεν θα βάλωμεν εις τα ξύλα που θα ανάψωμεν εις το πρόχειρον θυσιαστήριον. Θα προσευχηθώμεν χωριστά η κάθε ομάδα εις τον Θεόν της δια να ρίξη φωτιάν, και ο Θεός ο οποίος θα ρίξη φωτιάν εις το θυσιαστήριον, αυτός να πιστευθή ως ο αληθινός Θεός.

Εδέχθη ο Αχαάβ την πρότασιν. Μετέβησαν εις το όρος, έσφαξαν τα προς θυσίαν ζώα· ετοποθέτησε πρώτος ο Αχαάβ και οι ιερείς του τα σφάγια επί των ξύλων του θυσιαστηρίου και ήρχισαν να προσεύχωνται μεγαλοφώνως

προς τους Θεούς των ειδώλων από ενωρίς το πρωί· αλλά εις μάτην, φυσικά. Έφθασε τελικά το μεσημέρι, αλλά ουδεμία απολύτως απάντησις εις τας επικλήσεις. Τότε άρχισεν ο Ηλίας να τους ειρωνεύεται και λιγάκι. **^Επικαλείσθε εν φωνή μεγάλη τω Θεώ υμών, ότι αδολεσχία αυτώ εστί”^**, τους έλεγε, και **“ουκ ήν φωνή και ουκ ή ακρόασις”**, σημειώνει το βιβλίον των βασιλέων της Παλαιάς Διαθήκης. Τότε ο Ηλίας εκάλεσε τους ιερείς και οπαδούς του Αχαάβ να παραμερίσουν και μετέβη ο ίδιος με τους οπαδούς του εις το ετοιμασθέν πλησίον θυσιαστήριόν του προς τον αληθινόν Θεόν. Έδωσε μάλιστα και οδηγίας να καταβρεχθούν με το παραπάνω τρεις φορές τα ξύλα και τα σφάγια τα επί του θυσιαστηρίου.

Δεν πρόλαβεν ο Ηλίας να αρχίσει να προσεύχεται και αμέσως φωτιά κατέπεσεν από τον ουρανόν και όχι μόνον κατέκαυσε την θυσίαν, αλλά κυριολεκτικώς κατέκαυσε και τους λίθους και το χώμα το πέριξ του θυσιαστηρίου ακόμη. Όλος ο λαός ο οποίος συνήχθη εκεί διεκήρυξε και έπίστευσεν ως αληθινόν Θεόν το αληθινόν πράγματι Θεόν.

Αυτόν, που έπίστευσεν ο Ηλίας. Τότε ο Ηλίας έδωσεν οδηγίας εις τους οπαδούς του να κατασφάξουν τους 350 ιερείς του Βάαλ, οπαδούς του Αχαάβ, που είχαν μαζευθεί εκεί εις το Καρμήλιον όρος. Όπως και έγινε. Σε λίγο ο

Ηλίας ειρωνεύεται τον Αχαάβ και του λέγει **“ζεύξον το άρμα σου και κατάβηθι, ότι φωνή υετού”**. Και απεσύρθη κάπου ο Ηλίας εκεί εις το βουνό, έσκυψε το κεφάλι του βαθειά μέσα εις τα σκέλη του όπου εσυνήθιζε να προσεύχεται, προσευχήθη θερμά προς τον Θεόν και **“ιδού ο ουρανός συνεσκότισεν εν νεφέλαις”** και η ποθητή βροχή ήρχισε να πίπτη εις την αυχμώναν γην μετά από φοβεράν ανομβρίαν τριων ετών και εξ μηνών.

Ο Αχαάβ μετά από αυτό, δεν συνήλθεν, αλλά εζήτηει να εξοντώση τον Ηλίαν, ως και η σύζυγός του, φυσικά.

Ο Ηλίας έκαμε και άλλα καταπληκτικά θαύματα, τα οποία αναφέρονται εις το βιβλίον των Βασιλείων. Ηύξησε το ολίγον άλευρον και το ολίγον έλαιον, που είχε μια πτωχή χήρα η οποία τον εφιλοξένησε κατά τα χρόνια εκείνα τα φοβερά του λιμού και της ανομβρίας. Και όταν απέθανεν ο υιός της χήρας εκείνης, ο Ηλίας προσευχηθείς, τον ανέστησε.

Η εκκλησία, επί τη ευκαιρία της εορτής του, μας καλεί να μιμηθώμεν τον Ηλίαν. Να μιμηθώμεν τον ζήλον του, την πίστιν και αγάπην προς τον αληθινόν Θεόν, τας προσευχάς του. Ουδόλως είναι τούτο δύσκολον. **“Ηλίας άνθρωπος ή, ομοιοπαθής ημίν”**, σημειώνει ο αδελφόθεος Ιάκωβος. Δεν διεκήρυξε και ο ίδιος ο Κύριος **“αιτείτε και δοθήσεται**

υμίν”; κατά τας προσευχάς μας, φθάνει να είναι τα προς τον Θεόν αιτήματά μας, σύμφωνα προς το θέλημα του Θεού, και προς ωφέλειαν και σωτηρίαν των ψυχών μας και θα λαμβάνωμεν ευθύς απάντησιν από τον Κύριον. Ωρισμένες φορές δεν εισακούονται αι προσευχαί μας διότι, ως μας τονίζει πάλιν ο θ. Ιάκωβος **“κακώς αιτείτε”** και ως ο ίδιος ο Κύριος με κάποιο σχετικώς παράπονον θα μας έλεγεν ότι: **“ουκ οίδατε τι αιτείσθε”**. Πολλές φορές όταν πρόσευχόμεθα ζητούμεν από τον Θεόν πράγματα όχι και τόσον λογικά ή σωτηριώδη. Ζητούμεν πλούτον υλικών αγαθών, κοσμικάς δόξας και άλλα γήινα, τα οποία ο Κύριος αρνείται να μας τα δώσει, διότι Αυτός ως Θεός παντογνώστης γνωρίζει ότι αυτά δεν θα συντελέσουν ή ωφελήσουν την ψυχήν μας ή το αιώνιον μας συμφέρον, πολλάκις.

Καλόν θα είναι να συνηθίσωμεν να ζητώμεν αυτά τα οποία θα μας ωφελήσουν εις το αιώνιον μας συμφέρον, και όλα τα άλλα, εάν θα είναι προς το συμφέρον μας θα μας τα παραχωρήση ο Κύριος. Δεν μας εδίδαξεν άλλωστε ο Κύριος ότι: **“ζητείτε πρώτον την Βασιλείαν του Θεού, και την δικαιοσύνην αυτού, και ταύτα πάντα προστεθήσεται υμίν”**;

Όταν προσευχώμεθα, πολλές φορές γονυκλινείς ψελλίζομεν ή απαγγέλλομεν δύο ή τρεις ύμνους ή ευχάς τας οποίας εμάθαμεν από μικράς ηλικίας